

POWIATOWY URZĄD PRACY W BIAŁEJ PODLASKIEJ

ul. Brzeska 101, 21-500 Biała Podlaska, tel. (0-83) 341-65-00, fax. 341-65-57

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE BIAŁSKIM I MIEŚCIE BIAŁA PODLASKA ZA 2009 ROK

CZEŚĆ I RAPORTU ROCZNEGO

BIAŁA PODLASKA – marzec 2010r.

Spis treści

	strony
WSTĘP	3
ROZDZIAŁ I	
1. Analiza bezrobocia w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska	4
1.1. Analiza bezrobocia w powiecie bialskim według zawodów	4
1.2. Analiza bezrobocia w mieście Biała Podlaska według zawodów	9
ROZDZIAŁ II	
2. Analiza ofert pracy pozyskanych w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska	15
2.1. Analiza ofert pracy pozyskanych w powiecie bialskim	15
2.2. Analiza ofert pracy pozyskanych w mieście Biała Podlaska	18
ROZDZIAŁ III	
3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska	21
3.1. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bialskim	21
3.2. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Biała Podlaska	28
WNIOSKI	34
ANEKS STATYSTYCZNY	
✓ T-I/P-1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie bialskim w 2009r.	
✓ T-I/P-1 Bezrobotni wg zawodów w mieście Biała Podlaska w 2009r.	
✓ T-I/P-1a Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie bialskim w 2009r.	
✓ T-I/P-1a Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska w 2009r.	
✓ T-I/P-2 Napływ bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie bialskim w 2009r.	
✓ T-I/P-2 Napływ bezrobotnych wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska w 2009r.	
✓ T-I/P-2a Struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie bialskim w 2009r.	
✓ T-I/P-2a Struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska w 2009r.	
✓ T-I/P-3 Oferty pracy wg zawodów w powiecie bialskim w 2009r.	
✓ T-I/P-3 Oferty pracy wg zawodów w mieście Biała Podlaska w 2009r.	
✓ T-I/P-3a Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w powiecie bialskim w 2009r.	
✓ T-I/P-3a Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska w 2009r.	
✓ T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie bialskim w 2009 roku	
✓ T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w mieście Biała Podlaska w 2009 r.	
✓ T-I/P-7 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie bialskim w 2009r. (wg kodu dwucyfrowego)	
✓ T-I/P-7 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w mieście Biała Podlaska w 2009r. (wg kodu dwucyfrowego)	
✓ T-I/P-10 Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie bialskim w 2009r. ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty (wg kodu dwucyfrowego)	
✓ T-I/P-10 Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w mieście Biała Podlaska w 2009r. ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty (wg kodu dwucyfrowego)	
✓ T-I/P-11 Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie bialskim w 2009r. ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty (wg kodu czterocyfrowego)	
✓ T-I/P-11 Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w mieście Biała Podlaska w 2009r. ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty (wg kodu czterocyfrowego).	

Wstęp

Podstawowym celem poniższego raportu jest przedstawienie aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz określenie skali i obszarów niedopasowań struktury kwalifikacyjno-zawodowej, podaży pracy i popytu na nią w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska.

Przez monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na prace i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.¹

Celem monitoringu jest stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo – kwalifikacyjnych w układzie lokalnym i regionalnym, usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów a także ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Monitoring zawodów prowadzony jest w oparciu o ujednoczone dla całego kraju *Zalecenia metodyczne* opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, a podstawowym źródłem informacji niniejszego opracowania są raporty i wskaźniki wygenerowane na podstawie danych zawartych w :

- ✓ Załączniku nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 – *„Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za rok 2009r.”*
- ✓ Załączniku nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 – *„Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan na koniec roku 2009 r.”*

Raport ma charakter diagnostyczny. Część diagnostyczną stanowi analiza bezrobocia wg zawodów, ofert pracy wg zawodów oraz zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

¹ Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej- Departament Rynku Pracy „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Warszawa 2003r, str.6

ROZDZIAŁ I

1. Analiza bezrobocia w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska

1.1. Analiza bezrobocia w powiecie bialskim

Na koniec roku 2009r. w tutejszym urzędzie zarejestrowane były **6454** osoby w tym **3310** kobiet. Odnotowana liczba zarejestrowanych w porównaniu z rokiem 2008r. wzrosła o **899** osób.

Stopa bezrobocia w powiecie bialskim na koniec 2009r. wyniosła **14,2%** i była wyższa od stopy bezrobocia za 2008r. o 1,8 punktu procentowego.

Tabela 1 (T-I/P-1) Bezrobotni wg zawodów w powiecie bialskim (najliczniejsze grupy) w końcu 2009 r.

L.p.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym				
			Kobiety	Absolwenci		Pow. 12 m-cy	
				Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
1.	Bez zawodu	1508	769	175	92	149	60
2.	Sprzedawca	329	292	2	1	133	122
3.	Krawiec	188	183	2	2	46	44
4.	Ślusarz	151	2	0	0	36	1
5.	Kucharz	128	112	1	1	42	38
6.	Technik mechanik	125	3	23	0	18	2
7.	Asystent ekonomiczny	122	91	12	9	20	20
8.	Pedagog	120	102	32	28	5	5
9.	Murarz	114	1	5	0	34	1
10.	Robotnik budowlany	109	0	0	0	38	0
11.	Kucharz małej gastronomii	108	84	21	15	7	6
12.	Ekonomista	96	80	10	9	22	18
13.	Technik rolnik	88	42	5	1	16	9
14.	Sprzątaczką	66	64	0	0	36	35
15.	Robotnik placowy	60	11	0	0	28	3

Jak wynika z powyższej tabeli na koniec 2009 roku najliczniejszą grupę zawodową spośród zarejestrowanych stanowili bezrobotni bez zawodu 1508 osób, sprzedawcy 329 osób, krawcy 188 osób, ślusarze 151 osób, kucharze 128 osób oraz technicy mechanicy 125 osób.

W porównaniu z analizą z ubiegłego roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie murarz, sprzątaczką i ekonomista jest stała i nie przejawia znaczących wahań.

Znacząco wzrosła liczba rejestrujących się bezrobotnych bez zawodu, sprzedawców, ślusarzy, techników mechaników, asystentów ekonomicznych oraz pedagogów co wiąże się to z rejestracją absolwentów miejscowej szkoły wyższej.

Wśród absolwentów najliczniejszą grupę stanowią osoby bez zawodu aż 175 osób, a następnie pedagodzy 32 osoby, technicy mechanicy 23 osoby, kucharze małej gastronomii 21 osób.

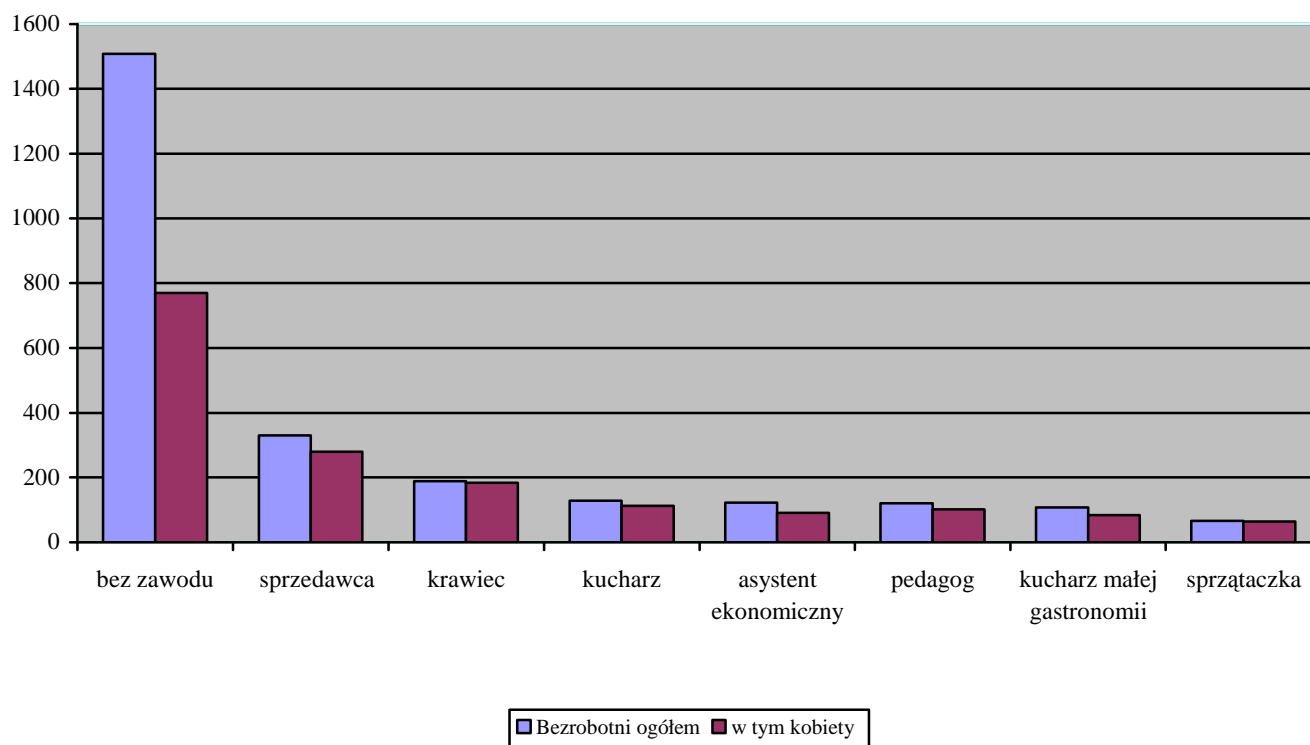
Osób, które ukończyły szkoły zawodowe, średnie i wyższe oraz u których nie minęło 12 miesięcy od daty ukończenia wskazanej na świadectwie lub dyplomie, figurowało 524 w tym 281 kobiet.

Osoby długotrwale bezrobotne, których jest 1499 występują prawie we wszystkich zawodach. Analogicznie do roku poprzedniego najliczniejszą grupę stanowią osoby bez kwalifikacji zawodowych 149, sprzedawcy 133, krawcy 46, robotnicy budowlani 38, ślusarze 36, sprzątaczk 36, robotnicy placowi 28. W dalszym ciągu najtrudniej w powiecie bialskim było znaleźć pracę osobom nie posiadającym żadnych kwalifikacji zawodowych.

Bezrobotni mężczyźni stanowili większość w następujących zawodach: bez zawodu 739, ślusarz 149, technik mechanik 122, murarz 113, robotnik budowlany 109.

Spośród zarejestrowanych najwięcej kobiet odnotowano w zawodach: bez kwalifikacji zawodowych 769 osób, sprzedawca 292, krawiec 183 oraz kucharz 112 osób oraz pedagog 102 osoby.

Najliczniej reprezentowane zawody wśród bezrobotnych kobiet

Należy zaznaczyć, iż spośród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w 2009r. w powiecie bialskim kobiety stanowią duży odsetek w poszczególnych zawodach. Udział kobiet w strukturze bezrobotnych w 2009r. wynosił 51,2% .

Kolejnym etapem analizy jest badanie struktury bezrobocia według dużych grup (kod 2 cyfrowy).

Tabela 2 (T-I/P-1a). Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie bialskim w końcu 2009r.

L.p.	Kod grupy zawodu	Nazwa grupy zawodu	Ogółem bezrobotni	W tym				
				Kobiety	Absolwenci		Pow. 12 m-cy	
					Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
1.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	11,5852	0,4723	5,1577	0,0000	11,6292	0,9345
2.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	11,3832	16,4503	1,1462	1,5873	14,4446	20,0265
3.	24	Pozostali specjaliści	8,9972	13,4597	29,2267	41,7990	3,1111	4,8063
4.	31	Średni personel techniczny	8,6534	4,2506	17,4785	3,1746	4,9629	4,0053
5.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	8,4917	13,9316	10,0286	14,8148	7,6296	12,0160
6.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	6,7124	0,1968	1,7192	0,0000	8,2222	0,4005
7.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	6,6728	11,4896	0,5731	0,5291	9,8519	16,2899
8.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	5,6409	8,0678	10,8882	14,8148	4,3704	6,9424
9.	32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	5,6004	7,1626	6,5903	7,4074	3,3333	4,6728
10.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	5,5802	2,6762	0,5730	0,0000	6,9630	3,3378
11.	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	4,8524	4,8406	0,2865	0,0000	8,1481	7,6100

Analizując duże grupy zawodowe (kod dwucyfrowy) najliczniejszą grupę stanowili robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń tj. 11,5852% w stosunku do ogółu zarejestrowanych. Wymienioną grupę najliczniej reprezentują: ślusarze i pokrewni, mechanicy pojazdów samochodowych oraz mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń.

Kolejną grupą równie liczną byli pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 11,3832% zarejestrowanych. Grupę tę najliczniej reprezentowali: krawcy, kapelusznicy i pokrewni, piekarze, cukiernicy i pokrewni oraz stolarze i pokrewni.

Do licznych grup zaliczamy również pozostałych specjalistów 8,9972% ogółu zarejestrowanych, najliczniej reprezentowanych przez archeologów, socjologów i pokrewnych, ekonomistów oraz specjalistów do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowanych.

Grupami zawodowymi najbardziej sfeminizowanymi są: pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 16,4503%, pracownicy usług osobistych i ochrony 13,9316% oraz pozostali specjaliści 13,4597%.

Grupami zawodowymi z największą ilością osób długotrwale bezrobotnych są: pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 14,4446% również robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń 11,6292% oraz pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach 8,1481%.

Z kolei wśród absolwentów dominowały następujące grupy:

- pozostali specjaliści 29,2267% w tym najliczniejsze zawody: archeolodzy, socjolodzy i pokrewni, ekonomiści, specjaliści d/s ekonomicznych gdzie indziej niesklasyfikowani;
- średni personel techniczny 17,4785% w tym zawody: technicy mechanicy oraz technicy informatycy;
- pracownicy pozostałych specjalności 10,8882% w tym najliczniejsze zawody: pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani oraz pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej.

Jednym z elementów prezentowanego opracowania jest analiza napływu osób bezrobotnych według zawodów.

Tabela 3 (T-I/P-2) Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie bialskim (najliczniejsze grupy) w 2009r.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym		
				Kobiety	Absolwenci	
					Razem	Kobiety
1	000000	Bez zawodu	2103	981	426	261
2.	522107	Sprzedawca	337	289	2	1
3.	244104	Pedagog	207	172	89	76
4.	743304	Krawiec	201	197	2	2
5.	722204	Ślusarz	194	2	1	0
6.	311502	Technik mechanik	186	1	34	0
7.	341902	Asystent ekonomiczny	176	116	29	20
8.	712102	Murarz	156	1	16	0
9.	512202	Kucharz małej gastronomii	147	113	48	31
10.	512201	Kucharz	139	108	14	7

Tabela 3 prezentuje napływ bezrobotnych w 2009 roku w najliczniejszych zawodach. Najwięcej zarejestrowało się osób nie posiadających zawodu - 2103. W mniejszym stopniu odnotowano napływ bezrobotnych w zawodach: sprzedawca – 337, pedagog – 207, krawiec – 201, ślusarz – 194.

Napływ bezrobotnych kobiet widoczny jest w zawodach takich jak: sprzedawca 289, pedagog 172, krawiec 2101 oraz ślusarz 194 osoby. Należy wspomnieć, iż 981 kobiet to bezrobotne bez zawodu.

Wśród absolwentów najwięcej zarejestrowało się osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym 426 osób oraz z wyższym pedagogicznym – pedagog 89 osób.

Tabela 4 (T-I/P-2a) Struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie bialskim (najliczniejsze grupy) w 2009r.

L.p.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	W tym		
				Kobiety	Absolwenci	
					Razem	Kobiety
1.	24	Pozostali specjaliści	12,5785	19,9998	33,2589	45,3820
2.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	10,8874	0,3677	4,5095	0,0000
3.	31	Średni personel techniczny	10,4846	4,5150	13,1905	3,6144
4.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	9,9852	13,9463	1,0147	1,2048
5.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	8,0045	13,1437	10,7103	13,6546
6.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	6,6032	0,2341	1,9165	0,0000
7.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	6,2972	8,8962	8,5680	10,8433
8.	32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	5,5886	6,7225	5,5242	5,4216
9.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	5,4292	9,6668	0,2255	0,2008
10.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	4,6062	1,9397	0,3382	0,0000

Z powyższego zestawienia wynika, że najliczniejszą grupą zawodową, która zarejestrowała się do końca grudnia 2009r. była grupa pozostali specjaliści z zawodem archeologów, socjologów i pokrewni. Stanowiła ona 12,5785% wszystkich zarejestrowanych. Znaczącą grupą była grupa robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń najliczniej reprezentowana przez ślusarzy i pokrewnych. Udział tej grupy w ogóle zarejestrowanych wyniósł 10,8874%.

Wśród kobiet największą grupę stanowili pozostali specjaliści 19,9998% najliczniej reprezentowana przez archeologów, socjologów i pokrewnych; następnie pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 13,9463% najliczniej reprezentowani przez krawców, kapeluszników i pokrewnych; następnie pracownicy usług osobistych i ochrony 13,1437% z kucharzami na czele.

Analizując zawody wykonywane przez mężczyznę dominuje grupa robotników obróbki metali, mechaników maszyn i urządzeń 10,5197% w tym najliczniej reprezentowane przez ślusarzy i pokrewnych. Znaczący udział mężczyzn odnotowano również w grupie górniczy i robotnicy budowlani 6,3691% w tym najliczniejszy zawód to murarze i pokrewni.

Najwięcej zarejestrowanych absolwentów odnotowano w grupach: pozostali specjaliści 33,2589% tj. archeolodzy, socjolodzy i pokrewni oraz średni personel techniczny 13,1905% najliczniej reprezentowana przez techników mechaników.

1.2. Analiza bezrobocia w mieście Biała Podlaska

Na koniec roku 2009 w tutejszym urzędzie było zarejestrowanych **3659** osób w tym **1841** kobiet. Liczba zarejestrowanych w porównaniu z 2008r. wzrosła o **657** osób.

Stopa bezrobocia w mieście Biała Podlaska ukształtowała się na poziomie **15,5%** czyli wzrosła o 2,4 punktu procentowego w stosunku do stopy bezrobocia z końca roku 2008.

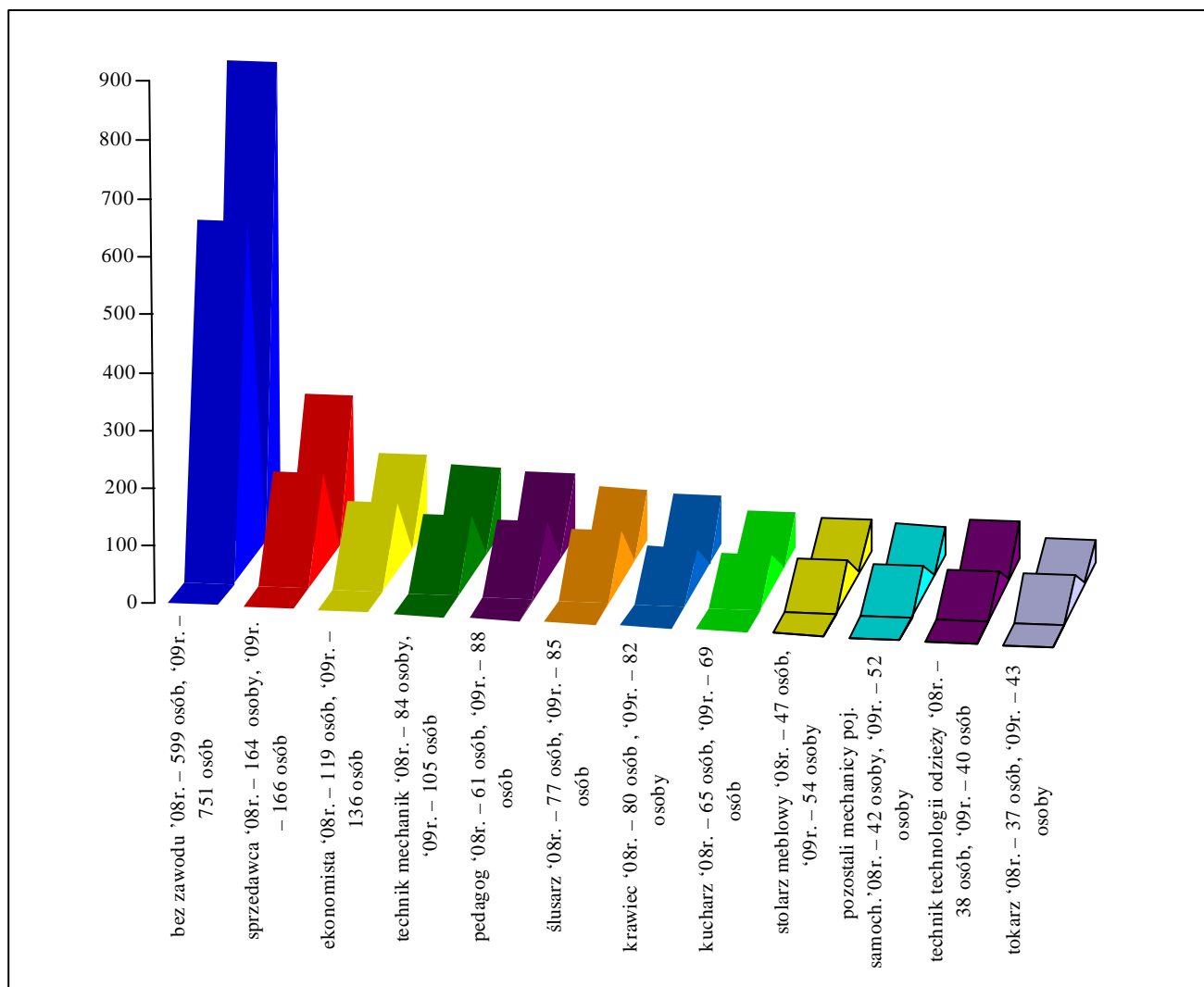
Tabela 5 (T-II/P-1) Bezrobotni wg zawodów w mieście Biała Podlaska (najliczniejsze grupy).
Stan w końcu 2009r.

L. p	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym				
			Kobiety	Absolwenci		Pow. 12 m-cy	
				Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
1.	Bez zawodu	751	332	65	22	116	54
2.	Sprzedawca	166	143	4	3	71	63
3.	Ekonomista	136	105	10	3	36	30
4.	Technik mechanik	105	2	7	0	23	2
5.	Pedagog	88	78	12	8	8	8
6.	Ślusarz	85	2	1	0	28	0
7.	Krawiec	82	78	0	0	23	22
8.	Kucharz	69	50	4	2	20	16
9.	Stolarz meblowy	54	17	0	0	26	12
10.	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	52	0	0	0	21	0
11.	Technik technologii odzieży	40	40	0	0	12	12
12.	Tokarz	43	1	0	0	16	1

Jak wynika z tabeli 5 (T-I/P-1) w końcu 2009r. najliczniejszą grupę spośród bezrobotnych zarejestrowanych stanowili bezrobotni bez zawodu 751 osób. Następną grupą pod względem liczebności były osoby posiadające zawód sprzedawca 166 osób, ekonomista 136 osób, technik mechanik 105 osób, pedagog 88 osób, ślusarz 85 osób oraz krawiec 82 osoby.

W porównaniu do roku 2008 znacząco wzrosła rejestracja osób bez zawodu o 152 osoby oraz w zawodzie ekonomista o 17 osób, technik mechanik o 21 osób i pedagog o 27 osób.

Bezrobotni wg zawodów w mieście Biała Podlaska na koniec 2009r. w porównaniu do 2008r.

■	bez zawodu '08r. – 599 osób, '09r. – 751 osób
■	sprzedawca '08r. – 164 osoby, '09r. – 166 osób
■	ekonomista '08r. – 119 osób, '09r. – 136 osób
■	technik mechanik '08r. – 84 osoby, '09r. – 105 osób
■	pedagog '08r. – 61 osób, '09r. – 88 osób
■	ślusarz '08r. – 77 osób, '09r. – 85 osób
■	krawiec '08r. – 80 osób, '09r. – 82 osoby
■	kucharz '08r. – 65 osób, '09r. – 69 osób
■	stolarz meblowy '08r. – 47 osób, '09r. – 54 osoby
■	pozostali mechanicy poj. samoch. '08r. – 42 osoby, '09r. – 52 osoby
■	technik technologii odzieży '08r. – 38 osób, '09r. – 40 osób
■	tokarz '08r. – 37 osób, '09r. – 43 osoby

Figurujących w ewidencji ponad 12 miesięcy, a więc dotkniętych długotrwałym bezrobociem było 1002 osoby tj. 27,3 % ogółu bezrobotnych, w tym 574 osoby to kobiety.

Najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych pow. 12 m-cy odnotowano w zawodach: bez zawodu 116, sprzedawca 71, ekonomista 36.

Z kolei wśród zarejestrowanych absolwentów dominują osoby bez zawodu - 65 osób oraz pedagodzy - 12 osób. Osób, które ukończyły szkoły zawodowe, średnie i wyższe oraz u których nie minęło 12 miesięcy od daty ukończenia wskazanej na świadectwie lub dyplomie, figurowało 273, w tym 123 kobiety.

Bezrobotni mężczyźni stanowili większość w następujących zawodach: bez zawodu 419, technik mechanik 103, ślusarz 83, pozostali mechanicy pojazdów samochodowych 52.

W ogólnej liczbie 1841 zarejestrowanych kobiet najwięcej figurowało: bez zawodu 332 oraz w zawodach sprzedawca 143, ekonomista 105, krawiec 78 osób oraz pedagog 78 osób..

W populacji zarejestrowanych na koniec grudnia 2009r. w mieście Biała Podlaska, kobiety stanowią 50,3% ogółu bezrobotnych.

Następnym etapem analizy jest *badanie struktury bezrobocia* według dużych grup.

Tabela 6 (T-II/P-1a). Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska

Stan w końcu 2009r.

L.p	Kod grupy zawodu	Nazwa grupy zawodu	Ogółem bezrobotni	W tym				
				Kobiety	Absolwenci		Pow. 12 m-cy	
					Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
1.	24	Pozostali specjaliści	14,3055	20,5434	35,5769	38,6138	8,0135	11,3461
2.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	12,6548	0,7290	4,8077	0,0000	13,0928	0,9615
3.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	12,0704	15,9047	1,9231	0,0000	14,4470	18,8460
4.	31	Średni personel techniczny	9,9041	5,3676	4,8077	0,9901	7,9008	5,3845
5.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	7,5999	10,4043	8,1731	9,9010	5,6433	8,4615
6.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	5,7753	9,5422	1,9231	2,9703	8,0123	12,1164
7.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	4,6424	6,6506	8,1730	8,9109	4,6276	6,7307
8.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	4,4362	0,1988	0,0000	0,0000	5,1920	0,1923
9.	32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	4,3672	5,9644	5,7693	10,8911	3,0475	4,4231
10.	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	3,8857	4,3738	0,4808	0,0000	6,0948	6,7307

Na koniec roku 2009 największy udział w strukturze bezrobotnych w ujęciu dużych grup zawodowych stanowią: pozostali specjaliści 14,3055% (najlichniesze zawody: ekonomiści, archeolodzy, socjolodzy i pokrewni); robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń 12,6548% (najlichniesze zawody: mechanicy pojazdów samochodowych); oraz pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 12,0704% (najlichniesze zawody: stolarze i pokrewni).

Jak wynika z tabeli 6 (T-I/P-1a) największą grupę wśród kobiet stanowili pozostali specjaliści 20,5434% w tym: ekonomiści oraz archeolodzy, socjolodzy i pokrewni. Następną grupę stanowią pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 15,9047% w tym krawcy, kapelusznicy i pokrewni na czele.

Wśród osób długotrwale bezrobotnych najlichnieszą grupę stanowią pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 14,4470% w tym: stolarze i pokrewni oraz krawcy, kapelusznicy i pokrewni.

Wśród absolwentów dominowała w szczególności grupa: pozostali specjaliści 35,5769% tj. archeolodzy, socjolodzy i pokrewni oraz specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani.

Tabela 7 (T-II/P-2) Napływ bezrobotnych wg zawodów w mieście Biała Podlaska w 2009r.

(w najlichnieszych zawodach)

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym		
				Kobiety	Absolwenci	
					Razem	Kobiety
1.	000000	Bez zawodu	1155	460	195	77
2.	241102	Ekonomista	172	113	18	5
3.	244104	Pedagog	171	150	54	43
4.	522107	Sprzedawca	156	126	10	6
5.	311502	Technik mechanik	142	0	9	0
6.	722204	Ślusarz	108	4	2	0
7.	743304	Krawiec	87	85	1	1
8.	512201	Kucharz	77	56	5	2
9.	512202	Kucharz małej gastronomii	77	26	14	9
10.	241913	Specjalista do spraw marketingu i handlu	69	54	26	22

Najwięcej zarejestrowano osób nie posiadających zawodu - 1155. W porównaniu z rokiem 2008 ta liczba wzrosła aż o 325 osób. Pokazną grupę stanowili również ekonomiści 172 osoby, pedagodzy 171 osób, sprzedawcy 156 osób oraz technicy mechanicy 142 osoby.

Kolejne zawody to: ślusarze 108 osób, krawiec 87 osób, kucharz 77 osób, kucharz małej gastronomii 77 osób oraz specjalista ds. marketingu i handlu 69 osób.

Wśród absolwentów najwięcej zarejestrowało się osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym aż 195 osób oraz wyższym ekonomicznym 54 osoby.

Analogicznie do roku poprzedniego bezrobotne kobiety najliczniej były reprezentowane przez bezrobotne: bez zawodu 460 osób, pedagogów 150 osób oraz sprzedawców 126 osób.

Tabela 8 (T-II/P-2a). Struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska w 2009r.

L.p.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	W tym		
				Kobiety	Absolwenci	
					Razem	Kobiety
1.	24	Pozostali specjaliści	19,7600	28,9655	41,7137	48,2275
2.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	11,8790	0,6896	4,0000	0,0000
3.	31	Średni personel techniczny	10,5469	5,1150	4,9525	1,0638
4.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	9,7974	13,1034	1,5239	0,7092
5.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	7,5772	10,0574	5,7143	6,0283
6.	23	Specjaliści szkolnictwa	5,4676	7,4713	11,6191	14,1843
7.	32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	4,7461	5,8046	3,4287	4,6098
8.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	4,7461	6,4367	6,6667	7,0921
9.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	4,4407	7,2989	1,9048	2,1277
10.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	4,3298	0,0575	0,0000	0,0000

Do najliczniejszych grup uwzględnionych w tabeli 8 należą: pozostali specjaliści 19,7600% ogółu bezrobotnych (archeolodzy, socjolodzy i pokrewni oraz ekonomiści); robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń 11,8790% ogółu bezrobotnych (mechanicy pojazdów samochodowych, ślusarze i pokrewni); średni personel techniczny 10,5469% (technicy mechanicy i technicy gdzie indziej niesklasyfikowani).

Spośród kobiet najwięcej rejestrowało się z takich grup zawodowych jak: pozostali specjaliści 28,9655% (archeolodzy, socjolodzy i pokrewni oraz ekonomiści); pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 13,1034% (krawcy, kapelusznicy i pokrewni oraz tkacze, dziewiarze i pokrewni); pracownicy usług osobistych i ochrony 10,0574% (kucharze oraz fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni).

Analizując zawody wykonywane przez mężczyzn dominuje grupa robotników obróbki metali i mechaników maszyn i urządzeń 11,1894%, najliczniej reprezentowana przez mechaników pojazdów samochodowych oraz ślusarzy i pokrewnych.

Wśród absolwentów najliczniejszą grupą zawodową byli pozostali specjaliści 41,7137% ogółu napływu absolwentów - reprezentowaną przez archeologów, socjologów i pokrewnych, specjalistów do spraw ekonomicznych i zarządzania oraz ekonomistów.

ROZDZIAŁ II

2. Analiza ofert pracy pozyskanych w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska

2.1 Analiza ofert pracy pozyskanych w powiecie bialskim

Analizę ofert pracy pozyskanych w powiecie bialskim prezentuje poniższa tabela:

Tabela 9 (T-I/P-3) Oferty pracy wg zawodów w powiecie bialskim w 2009 r. (najliczniej zgłaszane).

L.p.	Kod zawodów	Nazwa zawodu	Oferty pracy	
			Zgłoszone w 2009 r.	W końcu 2009 roku
1.	419101	Pracownik biurowy	197	0
2.	522107	Sprzedawca	160	0
3.	921190	Pozostali robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	116	0
4.	914103	Robotnik gospodarczy	107	1
5.	913207	Sprzątaczką	66	2
6.	343101	Pracownik administracyjny	55	0
7.	413103	Magazynier	49	0
8.	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	47	0
9.	741104	Rzeźnik wędliniarz	40	0
10.	513102	Opiekunka dziecięca	38	0
11.	931301	Robotnik budowlany	35	0
12.	913204	Pomoc kuchenna	34	0
13.	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	31	0
14.	411101	Sekretarka	31	0
15.	712501	Meliorant	27	0

W 2009 roku pracodawcy z terenu powiatu bialskiego zgłosili **1969** ofert pracy. W porównaniu z rokiem 2008 liczba ofert pracy zmniejszyła się o 260.

Z liczebności zgłoszonych ofert wynika, że pracodawcy najczęściej zgłaszali potrzeby zatrudnienia pracowników biurowych, sprzedawców, pozostałych robotników pomocniczych w rolnictwie i pokrewnych, robotników gospodarczych, sprzątarek, pracowników administracyjnych. Wymienione zawody skupiły 32,8% ogółu ofert pracy. Większość zgłoszonych ofert pracy w zawodzie pracownika biurowego skierowana była do osób chcących odbyć staż.

W porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosła liczba ofert w zawodach: sprzątaczką, magazynier, robotnik gospodarczy, kierowca samochodu ciężarowego, rzeźnik wędliniarz oraz opiekunka dziecięca.

Tabela 10 (T-I/P-3a) Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w powiecie bialskim w 2009r.

L.p.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodu	Oferty pracy	
			Zgłoszone w 2009r.	W końcu 2009r.
1.	41	Pracownicy obsługi biurowej	17,0638	0,0000
2.	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	14,1695	42,8571
3.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	10,9192	0,0000
4.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	7,5167	14,2857
5.	92	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	6,1453	0,0000
6.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	6,1453	0,0000
7.	23	Specjaliści szkolnictwa	5,0787	0,0000
8.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	4,4693	28,5715
9.	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	3,0980	0,0000
10.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	8,4307	0,0000

Analiza struktury ofert pracy zgłoszonych w 2009r. w powiecie bialskim wskazuje, że pracodawcy najczęściej poszukiwali wg dużych grup zawodowych:

- ◆ pracowników obsługi biurowej 17,06%.

Najwięcej ofert pracy wśród osób zaliczanych do tej grupy było dla: pracowników obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowanych 11,3%, magazynierów 2,5%, sekretarek 1,5%,

- ◆ pracowników przy pracach prostych w handlu i usługach 14,1%.

Najwięcej ofert pracy wśród osób zaliczanych do tej grupy było dla: pomocy i sprzątaczek biurowych, hotelowych i podobne 5,8%, gospodarzy budynków 5,4%,

- ◆ pracowników pozostałych specjalności 10,9%.

Najwięcej ofert pracy wśród osób zaliczanych do tej grupy było dla: pracowników administracyjnych, sekretarzy i pokrewnych 3,0%, agenci do spraw sprzedaży 1,4%,

- ◆ górniczy i robotnicy budowlani 7,5%,

Najwięcej ofert pracy wśród osób zaliczanych do tej grupy było dla: robotników budownictwa wodnego i pokrewnych 1,3%.

Najmniej ofert pracy wystąpiło w następujących grupach zawodowych (0,1~ 1%):

- ◆ kierownicy małych przedsiębiorstw 0,15%,
- ◆ specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych 0,86%,
- ◆ specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony 0,86%,
- ◆ średni personel techniczny 0,91%,
- ◆ średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia 0,81%,

- ◆ nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy 0,10%,
- ◆ pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów 0,35%,
- ◆ rolnicy 0,15%,
- ◆ ogrodnicy 0,55%,
- ◆ leśnicy i rybacy 0,25%,
- ◆ operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych 0,55%.

Grupy zawodów dla których nie odnotowano żadnej oferty pracy to:

- ◆ robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanterijnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni,
- ◆ rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby

Posługując się **wskaźnikiem szansy otrzymania ofert pracy** w poszczególnych zawodach stwierdzono, że w grupie zawodów wg kodu dwucyfrowego (T-I/P-10) najwyższe wskaźniki szansy otrzymania oferty pracy w powiecie bialskim mają:

- robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni,
- pracownicy obsługi biurowej,
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach.

zaś w grupie zawodów czterocyfrowych (T-I/P-11):

- urzędnicy do spraw przyznawania zasiłków,
- urzędnicy do spraw podatków,
- robotnicy obróbki kamienia,
- zastępcy dyrektorów generalnych i prezesów.

Badając **strukturę bezrobotnych i ofert pracy według PKD** w powiecie bialskim (aneks statystyczny T-I/P-9a) zaobserwowano, największy napływ bezrobotnych w 2009r. w sekcji: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle 21,23%. Drugą w kolejności sekcją o równie wysokim napływie bezrobotnych jest przetwórstwo przemysłowe 21,13%, następnie budownictwo 14,75%. Sekcją PKD w której nie odnotowano rejestrujących się osób była sekcja organizacje i zespoły eksterytorialne.

W analogicznym okresie największa liczba ofert pracy pochodziła z sekcji: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle 18,84% oraz z sekcji administracja publiczna i ochrona narodowa (...) 17,52%.

2.2 Analiza ofert pracy pozyskanych w mieście Biała Podlaska

Analizę ofert pracy w mieście Biała Podlaska prezentuje poniższa tabela:

Tabela 11 (T-II/P-3) Oferty pracy wg zawodów w mieście Biała Podlaska w 2009 r. (najliczniej zgłaszane)

L.p.	Kod zawodów	Nazwa zawodu	Oferty pracy	
			Zgłoszone w 2009r.	W końcu 2008r.
1.	916201	Robotnik placowy	544	0
2.	522107	Sprzedawca	174	1
3.	419101	Pracownik biurowy	151	0
4.	343101	Pracownik administracyjny	62	0
5.	341503	Przedstawiciel handlowy	39	0
6.	413103	Magazynier	37	2
7.	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	29	0
8.	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	28	0
9.	419104	Pracownik kancelaryjny	28	0
10.	411301	Operator wprowadzania danych	27	0
11.	911202	Sprzedawca na telefon	26	0
12.	512201	Kucharz	23	2
13.	341501	Handlowiec	22	0
14.	743604	Szwaczka	22	0
15.	742190	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	20	0

W 2009r. do Powiatowego Urzędu Pracy zgłoszonych zostało **1901** wolnych miejsc pracy z terenu miasta, w porównaniu z 2008r. liczba ta zwiększyła się o 530 ofert.

Ze zgłoszonych ofert wynika, że pracodawcy najczęściej zgłaszali potrzeby zatrudnienia robotników placowych, sprzedawców oraz pracowników biurowych. Sporo ofert pracy mogli uzyskać bezrobotni w zawodach pracownik administracyjny, przedstawiciel handlowy, magazynier, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, kierowca samochodu ciężarowego, pracownik kancelaryjny, operator wprowadzania danych, sprzedawca na telefon, kucharz.

W porównaniu z rokiem ubiegłym odnotowano wzrost ofert w zawodach: robotnik placowy, sprzedawca, pracownik administracyjny, przedstawiciel handlowy, magazynier, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, kierowca samochodu ciężarowego, pracownik kancelaryjny, sprzedawca na telefon, szwaczka.

Spadła zaś liczba ofert w zawodach kucharz, pracownik biurowy, operator wprowadzania danych, kucharz oraz handlowiec.

Tabela 12 (T-II/P-3a) Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska w 2009r.

L.p.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodu	Oferty pracy	
			Zgłoszone w 2009r.	W końcu 2009r.
1.	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	33,5102	0,0000
2.	41	Pracownicy obsługi biurowej	15,7811	16,6668
3.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	10,6257	8,3333
4.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	9,7317	8,3333
5.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	4,2608	0,0000
6.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	3,9979	25,0000
7.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2,9984	16,6667
8.	24	Pozostali specjaliści	2,6826	8,3333
9.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	2,4723	0,0000
10.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	2,3671	0,0000

Analiza struktury ofert pracy zgłoszonych w 2009 roku w mieście Biała Podlaska wskazuje, że pracodawcy najczęściej poszukiwali wg dużych grup zawodowych:

- ◆ pracowników przy pracach prostych w handlu i usługach 33,5% tj. zmiataacze i pokrewni,
- ◆ pracownicy obsługi biurowej 15,7% tj. pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani, magazynierzy i pokrewni,
- ◆ pracownicy pozostałych specjalności 10,6% tj. pracownicy administracyjni, agenci do spraw sprzedaży,
- ◆ modelki, sprzedawcy i demonstratorzy 9,7% tj. sprzedawcy i demonstratorzy.

Najmniej ofert pracy wystąpiło w następujących grupach zawodowych (0,05~ 1%):

- ◆ robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni 0,05%,
- ◆ operatorzy i monterzy maszyn 0,42%,
- ◆ operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych 0,05%,
- ◆ robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni 0,10%,
- ◆ ogrodnicy 0,47%,
- ◆ kierownicy dużych i średnich organizacji 0,73%,
- ◆ kierownicy małych przedsiębiorstw 0,21%,
- ◆ specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych 0,47%,

- ◆ nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy 0,42%,
- ◆ pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów 0,84%,
- ◆ ogrodnicy 0,47%.

Grupy zawodów w których nie wpłynęła żadna oferta pracy to:

- ◆ leśnicy i rybacy,
- ◆ leśnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby.

Posługując się **wskaźnikiem szansy otrzymania oferty pracy** w poszczególnych zawodach stwierdzono, że w grupie zawodów wg kodu dwucyfrowego (T-I/P-10) najwyższe wskaźniki szansy otrzymania oferty pracy w mieście Biała Podlaska mają następujące zawody:

- robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni,
- nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy,
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach,
- pracownicy obsługi biurowej,

zaś w grupie zawodów czterocyfrowych(T-I/P-11):

- urzędnicy do spraw przyznawania zasiłków,
- urzędnicy d/s podatków,
- kierownicy małych przedsiębiorstw w budownictwie.

Badając **strukturę bezrobotnych i ofert pracy według PKD** w mieście Biała Podlaska (aneks statystyczny T-I/P-9a) odnotowano największy napływ bezrobotnych w sekcji: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle 28,1%. Drugą w kolejności sekcją o równie wysokim napływie bezrobotnych jest przetwórstwo przemysłowe 17,7%. Sekcją PKD w której nie odnotowano rejestrujących się osób była sekcja organizacje i zespoły eksterytorialne.

Największa liczba ofert pracy w 2009r. została zgłoszona w sekcji: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle 17,86% oraz w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa (...) 14,3% ogółu zgłoszonych.

ROZDZIAŁ III

3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska

Poprzez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy. W analizie przyjęto, że zawody takie posiadają wskaźnik intensywności większy od 1,1%.

Natomiast poprzez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Przy określeniu nadwyżki ustalono, że wskaźnik intensywności powinien być mniejszy od 0,9%.

Zawody, które wykazują równowagę to zawody, dla których wskaźnik intensywności dla danego zawodu zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1%.

Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów wygenerowano biorąc pod uwagę średnią miesięczną liczbę ofert pracy w danym zawodzie oraz średnią miesięczną liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w 2009r.

Szczegółowe zestawienie przedstawia tabela T-I/P-4 (aneks statystyczny).

3.1. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bialskim

Do **zawodów deficytowych w powiecie bialskim** gdzie liczba zarejestrowanych bezrobotnych jest niższa niż zgłaszane dla tych bezrobotnych zapotrzebowanie przez pracodawców w postaci miejsc pracy należą zawody zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 13 (T-II/P-4) Tabela rankingowa zawierająca 30 zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w powiecie bialskim*

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1.	921190	Pozostali robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	23,2
2.	512103	Intendent	10,0
3.	348202	Bibliotekarz	8,0
4.	341601	Zaopatrzeniowiec	8,0
5.	411301	Operator wprowadzania danych	7,0
6.	711301	Kamieniarz	7,0
7.	721403	Monter konstrukcji stalowych	6,6
8.	347601	Animator kultury	6,3
9.	233190	Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	5,0
10.	419101	Pracownik biurowy	4,1
11.	712901	Konserwator budynków	4,0
12.	823104	Wulkanizator	4,0
13.	913204	Pomoc kuchenna	3,7
14.	712501	Meliorant	3,0
15.	233109	Nauczyciel plastyki w szkole podstawowej	3,0
16.	347101	Florysta	3,0
17.	414102	Ekspedient pocztowy	3,0
18.	916202	Zamiatacz	3,0
19.	933105	Robotnik na rampie	3,0
20.	411101	Sekretarka	2,8
21.	712301	Cieśla	2,7
22.	233201	Nauczyciel przedszkola	2,6
23.	419190	Pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	2,6
24.	712401	Brukarz	2,5
25.	513102	Opiekunka dziecięca	2,3
26.	915206	Woźny	2,2
27.	741101	Garmażer	2,0
28.	921101	Pomocniczy robotnik polowy	2,0
29.	346190	Pozostali pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	2,0
30.	311101	Laborant chemiczny	2,0

* zawody wg kodu 6-cyfrowego kodu uszeregowane od najwyższego wskaźnika intensywności deficytu

Do zawodów deficytowych z najniższym wskaźnikiem deficytu (2% ~1,1%) należą:

- instruktor amatorskiego ruchu artystycznego,
- przedstawiciel handlowy,
- agent celny,
- pracownik administracyjny,
- księgowy,
- magazynier,
- ogrodnik terenów zieleni,
- zbrojarz,
- tynkarz,
- monter mebli,
- sprzątaczką,
- robotnik gospodarczy,
- administrator sieci informatycznej,
- wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych,
- salowa,
- pedagog szkolny.

Wśród 139 zawodów deficytowych (aneks statystyczny T-I/P-4) - 92 zawody wykazały maksymalny poziom wskaźnika intensywności. Wskaźnik określony jako MAX oznacza, że w danym zawodzie złożono oferty pracy, ale w ewidencji PUP nie figurowali bezrobotni posiadający taki zawód. Czyli jest to sytuacja, gdzie średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosi zero przy zgłaszanym przez pracodawców zapotrzebowaniu. Do zawodów takich należą: logopeda, nauczyciel muzyki, doradca zawodowy, bibliotekoznawca, laborant budowlany, agent ubezpieczeniowy, urzędnik podatkowy, sprzedawca w stacji paliw, sadownik, glazurnik, pakieciarz, szewc naprawiacz, monter sprzętu gospodarstwa domowego, operator myjni.

Do zawodów nadwyżkowych w powiecie bialskim, gdzie liczba zarejestrowanych bezrobotnych jest wyższa niż zgłaszane dla tych bezrobotnych zapotrzebowanie przez pracodawców w postaci miejsc pracy należą zawody zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 14. Tabela rankingowa zawierająca 30 zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w powiecie bialskim*

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
1.	341501	Handlowiec	0,75
2.	811102	Operator koparek i zwałowarek	0,75
3.	123901	Kierownik wewnętrznej jednostki organizacyjnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0,66
4.	343109	Pozostali pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	0,66
5.	724390	Pozostali elektrycy budowlani i pokrewni	0,66
6.	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,64
7.	233108	Nauczyciel nauczania początkowego	0,57
8.	832101	Kierowca samochodu osobowego	0,57
9.	829190	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	0,55
10.	244401	Psycholog	0,54
11.	214301	Inżynier elektryk	0,50
12.	223901	Diagnosta laboratoryjny	0,50
13.	241290	Pozostali specjaliści do spraw finansowych	0,50
14.	315206	Kontroler jakości wyrobów – artykuły przemysłowe	0,50
15.	346102	Opiekun w domu pomocy społecznej	0,50
16.	414101	Listonosz	0,50
17.	422202	Rejestratorka medyczna	0,50
18.	512302	Kelner	0,50
19.	713101	Dekarz	0,50
20.	721203	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	0,50
21.	742302	Pilarz	0,50
22.	213903	Specjalista zastosowań informatyki	0,50
23.	913210	Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej	0,50
24.	232105	Nauczyciel geografii	0,50
25.	522107	Sprzedawca	0,47
26.	512302	Bufetowy	0,44
27.	243101	Archiwista	0,42
28.	322404	Terapeuta zajęciowy	0,42
29.	421102	Kasjer handlowy	0,42
30.	742204	Stolarz	0,40

* zawody wg kodu 6-cyfrowego kodu uszeregowane od najwyższego wskaźnika intensywności nadwyżki

Do zawodów nadwyżkowych z najniższym wskaźnikiem nadwyżki (0,30% ~0,01%) należą:

- chemik,
- pozostali informatycy gdzie indziej niesklasyfikowani,
- pozostali inżynierowie mechanicy,
- inżynier rolnictwa,
- pielęgniarz,
- nauczyciel wychowania fizycznego,
- specjalista ds. finansów,
- specjalista ds. marketingu i handlu,
- pedagog,
- specjalista ds. integracji europejskiej,
- technik drogownictwa,
- technik elektronik,
- technik informatyk,
- technik rolnik,
- masażysta,
- technik farmaceutyczny,
- ratownik medyczny,
- asystent ekonomiczny,
- kucharz,
- sanitariusz szpitalny,
- fryzjer,
- robotnik leśny,
- murarz,
- monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody,
- ślusarz,
- mechanik pojazdów samochodowych,
- cukiernik,
- stolarz meblowy,
- krawiec,
- szwaczka,
- dozorca.

Spośród 419 zawodów nadwyżkowych (aneks statystyczny T-I/P-4) odnotowano 314 zawodów nadwyżkowych, dla których nie przypadła żadna oferta pracy. W grupie tej znalazły się następujące zawody: bez zawodu, położna, doradca podatkowy, archeolog, dziennikarz, technik architekt, technik elektryk, technik fizjoterapii, technik logistyk, kasjer bankowy, pracownik ochrony mienia i osób, monter konstrukcji budowlanych, ślusarz narzędziowy, tapicer, kierowca autobusu, kierowca ciągnika siodłowego.

Zawody wykazujące **równowagę** na rynku pracy dla których wskaźnik intensywności zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1% to:

- fizjoterapeuta,
- nauczyciel informatyki,
- specjalista ds. kadr,
- pozostali technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni,
- pozostali pracownicy do spraw finansowych i handlowych,
- spedytor,
- sekretarz asystent,
- asystent ds. statystyki,
- inkasent,
- pozostali pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani,
- pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani,
- rzeźnik wędliniarz,
- kierowca samochodu ciężarowego,
- sortowacz.

Z kolei zawody w których było **najwięcej długotrwale bezrobotnych** (aneks statystyczny T-I/P-7), biorąc pod uwagę grupy zawodowe (dwucyfrowe kody zawodów) to:

- robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni,
- operatorzy i monterzy maszyn,
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach,
- modelki, sprzedawcy i demonstratorzy,
- operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych,
- rolnicy,
- pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy,
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie.

Natomiast **najmniej długotrwale bezrobotnych** było w grupach zawodów:

- specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych,
- pozostali specjaliści,
- średni personel techniczny,
- średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia,
- specjaliści szkolnictwa,
- pracownicy pozostałych specjalności,
- specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia.

Grupy zawodowe w których nie odnotowano wskaźnika długotrwałego bezrobocia to: kierownicy małych przedsiębiorstw.

Dokonując analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bialskim w okresie ostatnich 2 lat należy stwierdzić, iż w 2009 r. zwiększyła się liczba zawodów nadwyżkowych o 26 w porównaniu z rokiem 2008. Natomiast liczba zawodów deficytowych była porównywalna.

3.2. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Biała Podlaska

Do **zawodów deficytowych w mieście Biała Podlaska** gdzie liczba zarejestrowanych bezrobotnych jest niższa niż zgłaszane dla tych bezrobotnych zapotrzebowanie przez pracodawców w postaci miejsc pracy należą zawody zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 15. Tabela rankingowa zawierająca 30 zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w mieście Biała Podlaska*

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1.	916201	Robotnik placowy	49,4
2.	341503	Przedstawiciel handlowy	39,0
3.	419190	Pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	21,0
4.	742190	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	20,0
5.	411301	Operator wprowadzania danych	13,5
6.	419101	Pracownik biurowy	7,5
7.	241307	Specjalista do spraw kadr	6,0
8.	621201	Ogrodnik terenów zieleni	6,0
9.	341102	Doradca inwestycyjny	5,0
10.	343104	Sekretarz asystent	5,0
11.	712401	Brukarz	4,0
12.	513102	Opiekunka dziecięca	3,5
13.	343102	Sekretarka medyczna	3,0
14.	621190	Pozostali ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	3,0
15.	343101	Pracownik administracyjny	2,9
16.	411101	Sekretarka	2,8
17.	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	2,6
18.	347601	Animator kultury	2,5
19.	421102	Kasjer handlowy	2,3
20.	522108	Sprzedawca w stacji paliw	2,3
21.	413301	Dyspozytor transportu samochodowego	2,0
22.	414101	Listonosz	2,0
23.	348202	Bibliotekarz	2,0
24.	412104	Fakturzystka	2,0
25.	233201	Nauczyciel przedszkola	2,0
26.	241914	Specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu	2,0
27.	341901	Asystent bankowości	2,0
28.	412104	Fakturzystka	2,0
29.	413301	Dyspozytor transportu samochodowego	2,0
30.	913206	Salowa	2,0

* zawody wg kodu 6-cyfrowego kodu uszeregowane od najwyższego wskaźnika intensywności deficytu

Do zawodów deficytowych z najniższym wskaźnikiem deficytu (2% ~1,11%) należą:

- kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym,
- kierownik działu marketingu i sprzedaży,
- fizjoterapeuta,
- magazynier,
- bufetowy,
- sprzedawca,
- kierowca samochodu ciężarowego,
- pomoc kuchenna,
- robotnik gospodarczy.

Wśród 127 zawodów deficytowych (aneks statystyczny T-I/P-4) - 92 zawody wykazały maksymalny poziom wskaźnika intensywności. Wskaźnik określony jako MAX oznacza, że w danym zawodzie złożono oferty pracy, ale w ewidencji PUP nie figurowali bezrobotni posiadający taki zawód. Czyli jest to sytuacja gdzie średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosi zero przy zgłaszanym przez pracodawców zapotrzebowaniu. Do zawodów takich należą: kierownik małego przedsiębiorstwa w budownictwie, logopeda, nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych, specjalista do spraw rozwoju zawodowego, bibliotekoznawca, psychoterapeuta, instruktor nauki jazdy, instruktor praktycznej nauki zawodu, parkieciarz, tynkarz, operator koparek i zwałowarek.

Do zawodów nadwyżkowych w mieście Biała Podlaska, gdzie liczba zarejestrowanych bezrobotnych jest wyższa niż zgłaszane dla tych bezrobotnych zapotrzebowanie przez pracodawców w postaci miejsc pracy należą zawody zawarte w poniższej tabeli.

Tabela 16. Tabela rankingowa zawierająca 30 zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w mieście Biała Podlaska*

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
1.	713901	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	0,85
2.	713601	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,84
3.	343201	Księgowy	0,75
4.	342204	Spedytor	0,75
5.	322401	Masażysta	0,70
6.	232111	Nauczyciel muzyki	0,66
7.	241290	Pozostali specjaliści do spraw finansowych	0,66
8.	241204	Specjalista do spraw finansów	0,60
9.	241205	Specjalista do spraw rachunkowości	0,50
10.	244505	Wychowawca w jednostkach penitencjarnych	0,50
11.	311101	Laborant chemiczny	0,50
12.	315202	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	0,50
13.	322601	Technik farmaceutyczny	0,50
14.	341902	Asystent ekonomiczny	0,50
15.	722290	Pozostali ślusarze i pokrewni	0,50
16.	724301	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,50
17.	933104	Robotnik magazynowy	0,50
18.	213101	Administrator baz danych	0,50
19.	232107	Nauczyciel informatyki	0,50
20.	514103	Kosmetyczka	0,46
21.	514102	Fryzjer	0,45
22.	714101	Malarz budowlany	0,45
23.	322404	Terapeuta zajęciowy	0,44
24.	311401	Technik elektronik	0,37
25.	312102	Technik informatyk	0,34
26.	214101	Architekt	0,33
27.	223912	Kosmetolog	0,33
28.	224101	Pielęgniarka	0,33
29.	513202	Pomoc dentystyczna	0,33
30.	342201	Agent celny	0,33

* zawody wg kodu 6-cyfrowego kodu uszeregowane od najwyższego wskaźnika intensywności nadwyżki:

Do zawodów nadwyzkowych z najniższym wskaźnikiem nadwyżki (0,33% - 0,001%) należą:

- kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym,
- chemik,
- inżynier budowy dróg,
- inżynier elektryk,
- biolog,
- wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych,
- specjalista do spraw marketingu i handlu,
- pedagog,
- historyk,
- technik elektryk,
- ratownik medyczny,
- organizator obsługi turystycznej,
- zaopatrzeniowiec,
- pracownik socjalny,
- rejestratorka medyczna,
- telefonistka,
- kucharz małej gastronomii,
- murarz,
- betoniarz,
- posadzkarz,
- blacharz samochodowy,
- ślusarz,
- pozostali mechanicy pojazdów samochodowych,
- elektromechanik pojazdów samochodowych,
- piekarz,
- cukiernik,
- krojczy,
- kaletnik,
- dozorca,
- woźny,
- robotnik budowlany.

Spośród 332 zawodów nadwyżkowych (aneks statystyczny T-I/P-4) odnotowano 254 zawody nadwyżkowe, dla których nie przypadła żadna oferta pracy. W grupie tej znalazły się następujące zawody: bez zawodu, inżynier transportu, doradca podatkowy, specjalista pracy socjalnej, technik telekomunikacji, technik fizjoterapii, organizator usług gastronomicznych, opiekunka dziecięca domowa, cieśla, stolarz budowlany, ślusarz narzędziowy.

Zawody wykazujące **równowagę** na rynku pracy dla których wskaźnik intensywności zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1% to:

- kierownik działu finansowego i administracyjnego,
- inżynier technologii żywności,
- pedagog szkolny,
- doradca personalny,
- doradca zawodowy,
- dziennikarz,
- grafik komputerowy,
- operator sprzętu komputerowego,
- kontroler jakości wyrobów,
- technik dentystyczny,
- handlowiec,
- fryzjer damski,
- glazurnik,
- spawacz ręczny łukiem elektrycznym,
- mechanik samochodów ciężarowych,
- monter elektronik,
- szwaczka,
- kierowca samochodu osobowego,
- pokojowa,
- sprzątaczką,
- portier,
- robotnik drogowy.

Z kolei zawody w których było **najwięcej długotrwale bezrobotnych**, biorąc pod uwagę grupy zawodowe (dwucyfrowe kody zawodów) to:

- nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy,
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach,

- pracownicy obsługi biurowej,
- ogrodnicy,
- kierownicy dużych i średnich organizacji,
- pracownicy pozostałych specjalności,
- modelki, sprzedawcy i demonstratorzy.

Natomiast **najmniej długotrwale bezrobotnych** było w grupach zawodów:

- specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych,
- rolnicy,
- pozostali specjaliści,
- średni personel techniczny,
- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń.

W mieście Biała Podlaska w dwóch grupach zawodowych: leśnicy i rybacy oraz rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł zero, oznacza to, iż w tej grupie zawodowej brak jest osób długotrwale bezrobotnych.

Porównując z rokiem ubiegłym w mieście Biała Podlaska zmniejszyła się liczba zawodów deficytowych o 23, natomiast zawody nadwyżkowe zmniejszyły swoją liczbę o 64 zawody.

WNIOSKI

Opracowany ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych stworzony w oparciu o oferty zatrudnienia zgłaszane przez pracodawców do PUP, nie daje pełnego obrazu rynku pracy. Jest to spowodowane tym, że nie wszystkie wolne miejsca pracy zgłaszane są przez pracodawców do urzędów pracy. Natomiast osoby poszukujące pracy korzystają nie tylko z ofert będących w dyspozycji urzędu pracy, ale również z innych możliwości poszukiwania, robią to m.in. za pośrednictwem internetu, ogłoszeń prasowych.

W 2009 r. odnotowaliśmy wzrost stopy bezrobocia (w powiecie bialskim o 1,8 punktu procentowego, w mieście Biała Podlaska o 2,4 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2008), pomimo wzrostu liczby ofert pracy (w powiecie bialskim i w mieście Biała Podlaska razem o 270 w porównaniu z 2008 r.). Wzrost liczby bezrobotnych był spowodowany przede wszystkim kryzysem gospodarczym, który miał wpływ na stan i stopę bezrobocia w 2009r. Nie bez znaczenia była również polityka zatrudnieniowa lokalnych pracodawców. Pracodawcy nie zatrudniają pracowników na czas nieokreślony, ale cyklicznie w miarę zachodzącego w przedsiębiorstwach zapotrzebowania (najczęściej w sezonie wiosenno-letnim). Sprawdzeni i doświadczeni pracownicy sezonowi corocznie wracają do tych samych pracodawców, którzy tym samym nie składają zapotrzebowania na nowych pracowników.

Sprawozdanie w zakresie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych nie jest i nie powinno być jedynym źródłem informacji do podejmowania decyzji w zakresie ustalania kierunków kształcenia i szkolenia przyszłej kadry dla pracodawców czy też podejmowania decyzji o wyborze kierunku kształcenia przez młodych absolwentów szkół gimnazjalnych.

Struktura zawodowa bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie odzwierciedla sytuację społeczno-gospodarczą w powiecie, określa popyt i podaż na określone zawody poprzez strukturę działalności gospodarczych występujących na naszym rynku, sytuację ekonomiczną rodzimych przedsiębiorców oraz niedostosowanie kwalifikacji zawodowych bezrobotnych do potrzeb rynkowych.

Nic nie jest w stanie zdecydowanie poprawić sytuacji na naszym rynku pracy, jeśli nie odnotujemy znaczącego wzrostu gospodarczego i napływu inwestycji. Przecież oferty pracy nierozzerwalnie związane są z rozwojem gospodarczym regionu. Im więcej nowych inwestorów tym więcej ofert pracy i coraz to mniejsze bezrobocie.

Natomiast osoby pragnące podjąć odpowiednie zatrudnienie winne wykazywać elastyczność zawodową i edukacyjną w celu nabywania nowych kwalifikacji zawodowych i podwyższania dotychczasowych.